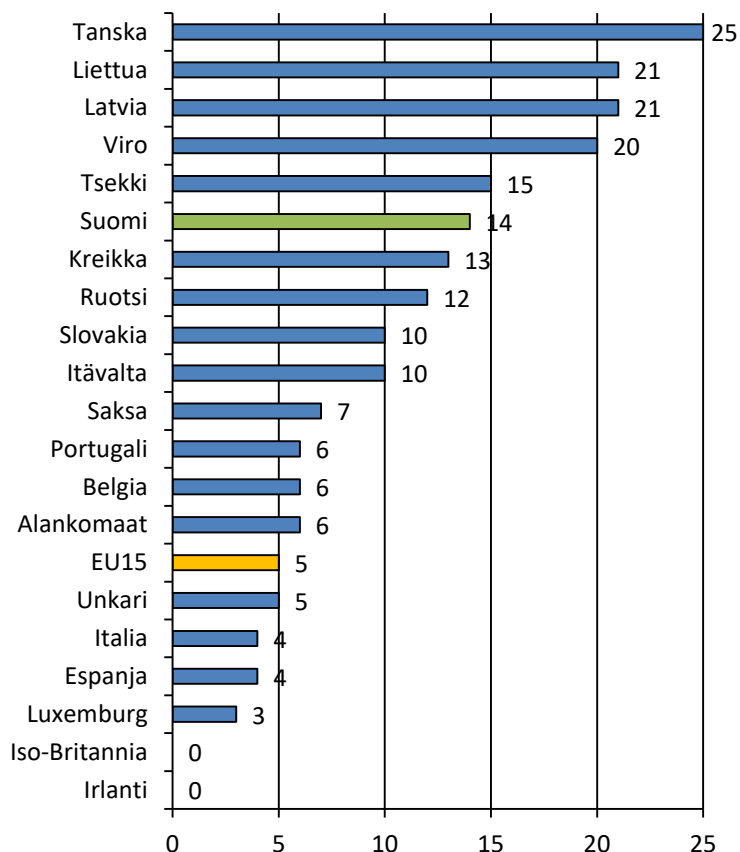

Elintarvikkeiden verotus ja ruoan hinta Suomessa

Esityksen on tehnyt Päivittäistavarakauppa ry:n toimeksiannosta EY julkisesti saatavilla olevan tilasto- ja tilinpäätöstiedon pohjalta vuonna 2017.

Suomessa ruoan ALV on lähes kolminkertainen EU15-maiden keskiarvoon verrattuna

Yleisin elintarvikkeiden arvonlisävero valituissa EU-maissa (%), 2017¹

Lähde:

1. Euroopan Komissio: VAT Rates applied in the Member States of the European Union (January 2017).

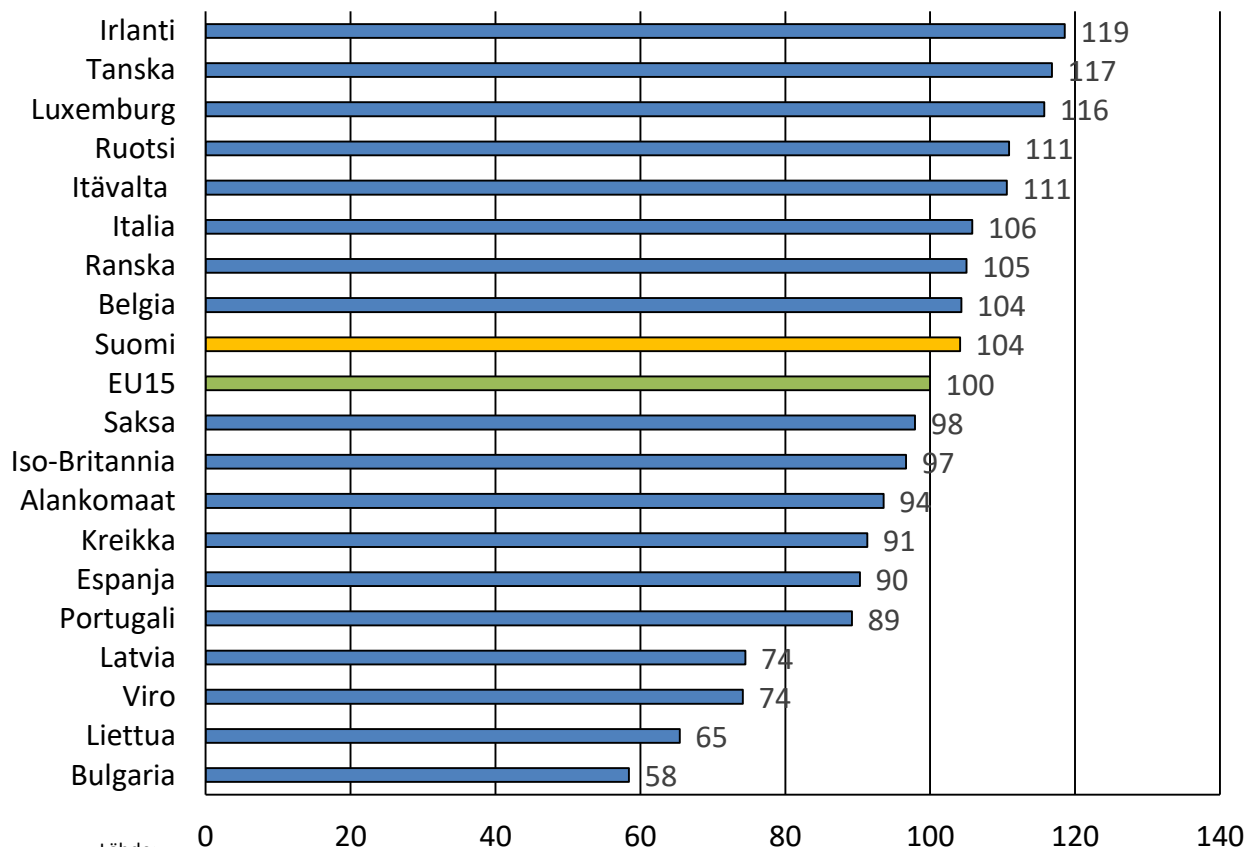
2. Luke MTT julkaisu. Niemi ja Ahlsted: Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot (2015)

Arvonlisäverotus nostaa kuluttajahintoja Suomessa

- Luken² vuonna 2015 julkaiseman tutkimuksen mukaan merkittävä syy elintarvikkeiden kuluttajahintojen korkealle tasolle Suomessa verrattuna Euroopan keskiarvoon selittyy osin arvonlisäveron kireydellä.
 - Elintarvikkeiden arvonlisäveroprosentti on Suomessa 14 %, mikä on lähes kolminkertainen EU15 keskiarvoon verrattuna.
- Luken² tutkimuksessa kuitenkin todetaan, että kansainvälinen hintavertailussa on haasteensa. Esimerkiksi kotimaisen ruuan hinnasta maksettu preemio vaihtelee maiden välillä ja se ei näy tilastoissa.

Suomessa elintarvikkeiden hinta ilman arvonlisäveroa on lähellä EU15 keskiarvoa

Ruoka- ja ei-alkoholipitoiset juomat ilman ALV:tä*
EU15=100, 2016

Arvonlisäverolla oli vaikutusta ruoan hintaan Suomessa vuonna 2016

- Mikäli elintarvikkeiden hinnoista poistetaan erilaisten arvonlisäverokantojen merkitys, elintarvikkeiden hinta Suomessa olisi ollut 4 % korkeampi kuin EU15-maissa keskimäärin.
- Huomattava osa Suomen EU15-maita korkeammasta hintatasosta johtuu siis keskimääräistä suuremmasta arvonlisäveroprosentista.

Lähde:

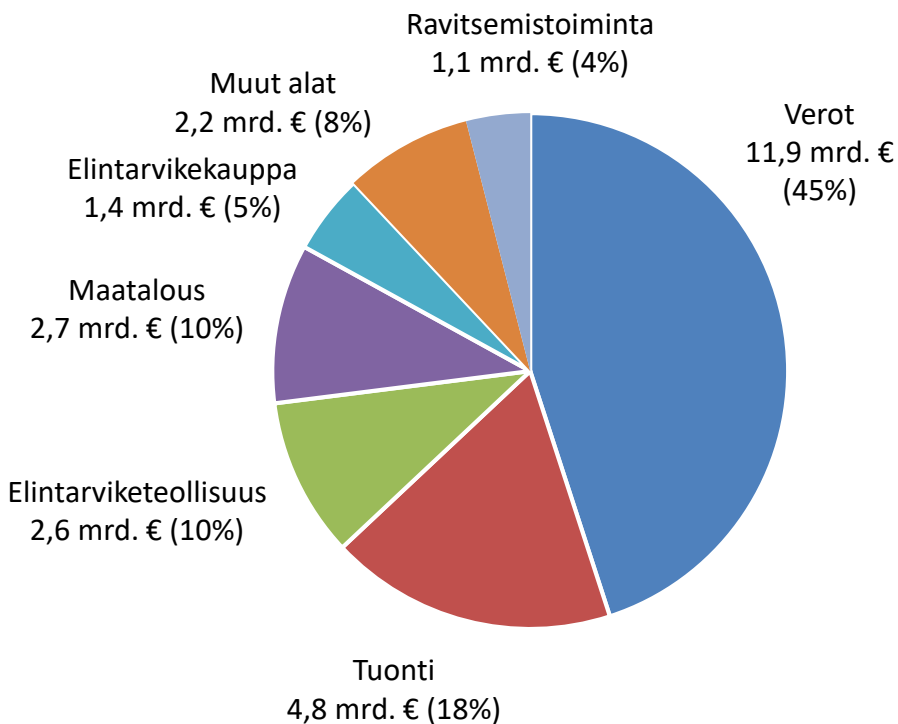
Eurostat, Comparative price level indices, Food and non-alcoholic beverages. EU15 = ns.. vanhat EU maat, eli ennen vuotta 2004 jäseneksi tulleet.

Kunkin maan yleisin ruoan ALV-%.

European Komissio: VAT Rates applied in the Member States of the European Union (2017)

Ruoan kuluttajahinnasta noin 45 % on veroja

**Elintarviketalouden rahavirrat Suomessa
olivat 2015 26,7 mrd. €**

Verotus muodostaa suurimman yksittäisen osan elintarviketalouden rahavirrasta

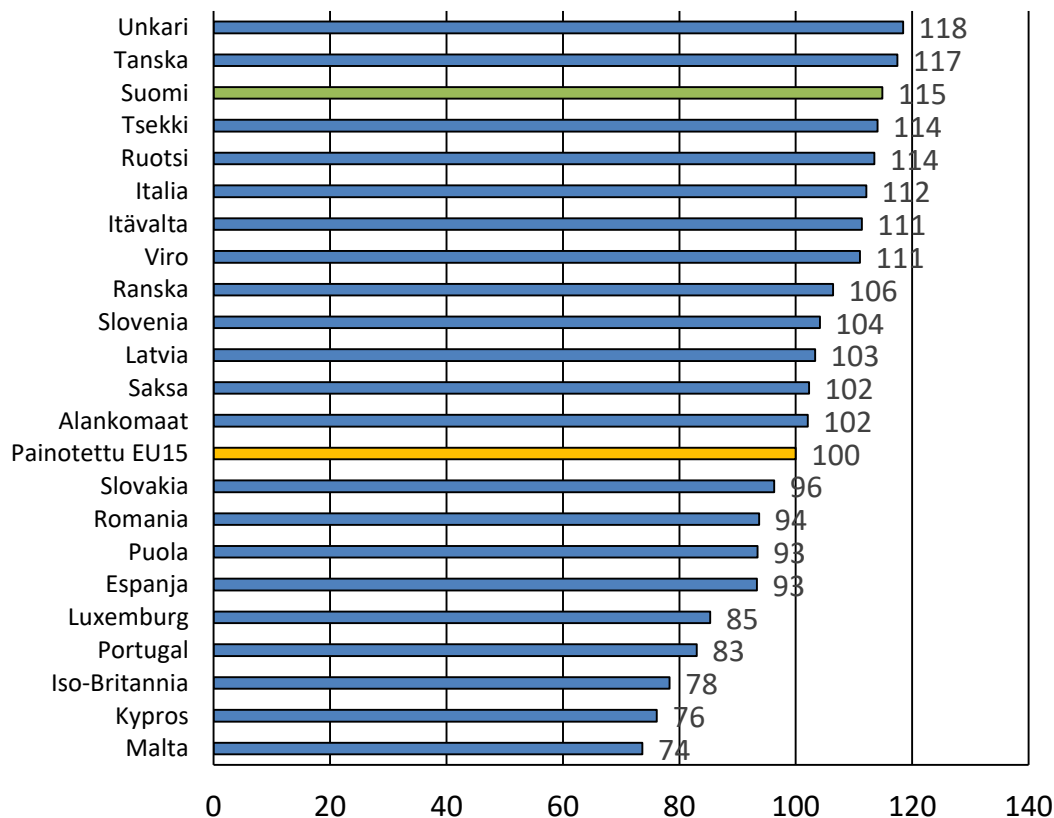
- MTT:n mukaan Suomen elintarvikeketjun rahavirtojen suuruus oli 26,7 mrd. € (2015).
 - Luku sisältää kansantalouden tilinpidon mukaiset elintarvikkeiden ja juomien kulutusmenot kotona ja kodin ulkopuolella (23,3 mrd. €), sekä elintarvikkeiden viennistä ja maataloustuista kostuvat rahavirrat (3,4 mrd. €).
- Analyysin perusteella elintarviketalouden rahavirroista ohjautuu veroihin noin 45 % arvoketjun eri vaiheissa.
- Elintarviketalous muodosti vuonna 2015 noin 12,8 % Suomen bruttokansantuotteesta.

Lähde:

EY:n analyysi, Luke MTT: Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot 2017. Laskettu toimialojen vuoden 2015 rahavirroilla ja vuoden 2009 painoilla, sillä vuoden 2015 jakaamaa toimialoittain ei saatavilla kaikille (2009 painoilla; Elintarvikekauppa, Muut alat, Ravitsemistoiminta).

Elintarvikkeiden verotus Suomessa Euroopan kireimpiä

Elintarvikkeiden suhteellinen kokonaisverotus valituissa EU-maissa 2017* EU15=100

Elintarvikkeiden suhteellinen verotus on Suomessa kireää

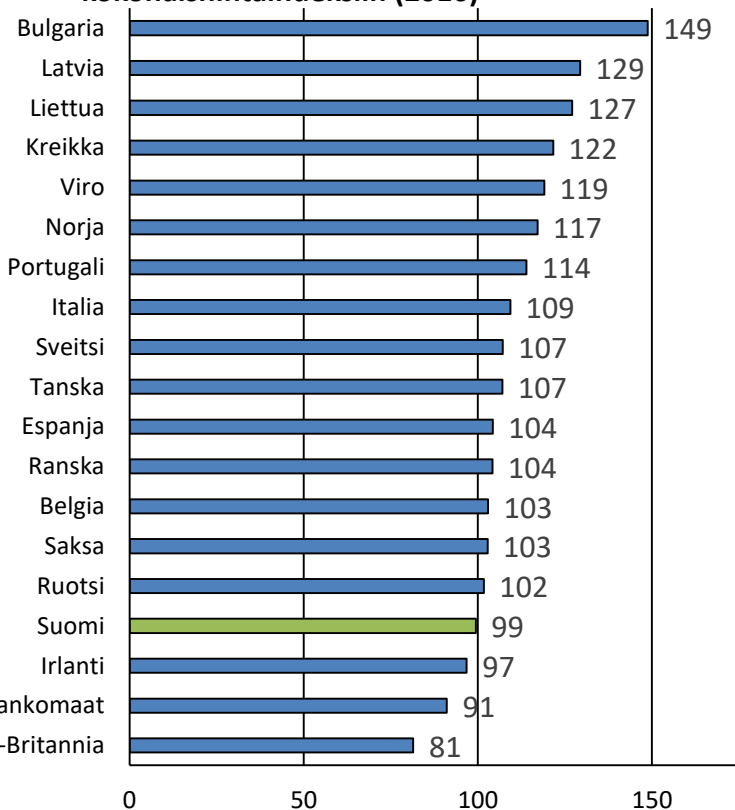
- Elintarvikkeiden suhteellinen kokonaisverotus suhteuttaa EU-maiden veroasteet Suomen elintarviketalouden verojakaumaan.
 - Analyysissä on otettu huomioon ei EU-maiden yhteisöveroaste, tulojen verotus, elintarvikkeiden ravintolapalveluiden ALV sekä alkoholin ja energian valmisteverotus.
 - Yhteisöveroaste on Suomessa matala, mutta ALV:t ovat suhteessa EU15 keskiarvoon korkeammalla.

Lähde:

EY:n analyysi, vertailu perustuu viimeisimpään saatavilla olevaan tietoon. Eurostat: Adjusted top statutory tax rate on corporate income (2017); Implicit tax rate on labour in the Union (2011); VAT Rates Applied in the Member States Foodstuffs, Restaurants (2017) and alcohol (2017); Environmental taxes as % of GDP (2015). EU15 = ennen vuotta 2004 liittyneet EU:n jäsenmaat, väkiluvulla painotettu keskiarvo.

Yleiseen hintatasoon verrattuna ruoan hinta on Suomessa alle Euroopan keskitason

Elintarvikehintaindeksin suhde kokonaishintaindeksiin (2016)

Valittuja hintaindeksijä maittain suhteessa EU15-maiden keskiarvoon (2016)

EU28=100, 2016	Kokonais-hintaindeksi ¹	Ruoka ja ei-alkoholipit. juomat ²	Alkoholi ja tupakka ³	Ravintolat ja hotellit ⁴
Sveitsi	151	162	119	161
Norja	130	153	207	155
Tanska	129	139	113	145
Irlanti	116	113	163	116
Ruotsi	116	118	119	139
Suomi	113	113	126	123
Iso-Britannia	113	92	151	107
Alankomaat	103	94	101	106
Belgia	102	105	95	113
Ranska	101	105	97	113
Saksa	97	99	88	105
Italia	96	104	90	100
Espanja	85	89	80	83
Kreikka	81	98	85	78
Portugali	79	90	83	72
Viro	71	84	80	78
Latvia	66	86	78	79
Liettua	59	75	68	63
Bulgaria	45	67	52	43

Lähde: Eurostat, Purchasing power parities (PPPs), price level indices and real expenditures for ESA 2010 aggregates

1 "Household final consumption expenditure".

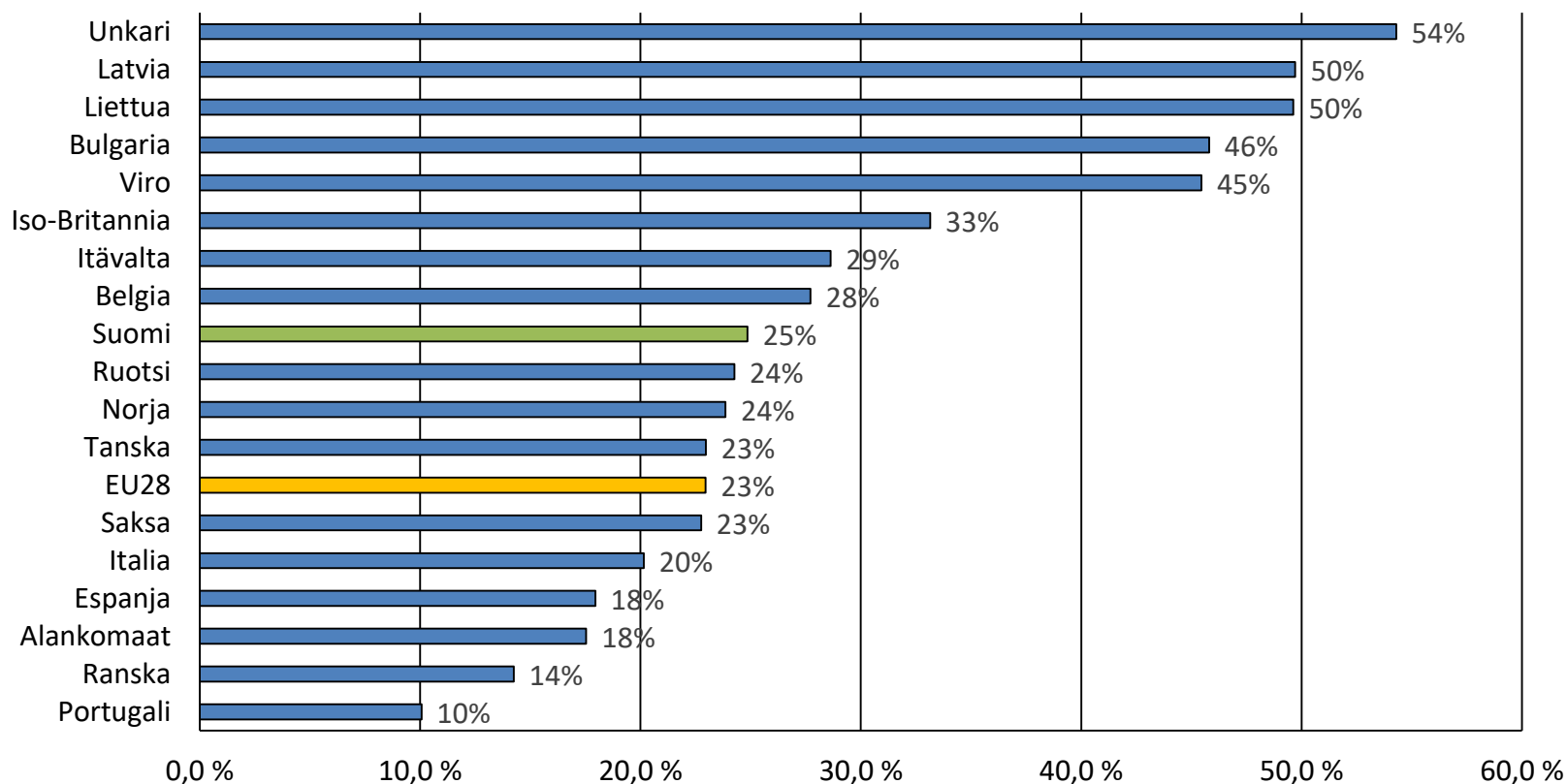
2 "Food and non-alcoholic beverages".

3 "Alcoholic beverages, tobacco and narcotics".

4 "Restaurants and hotels".

Ruoan hinnannousu Suomessa on lähellä EU:n keskitasoa

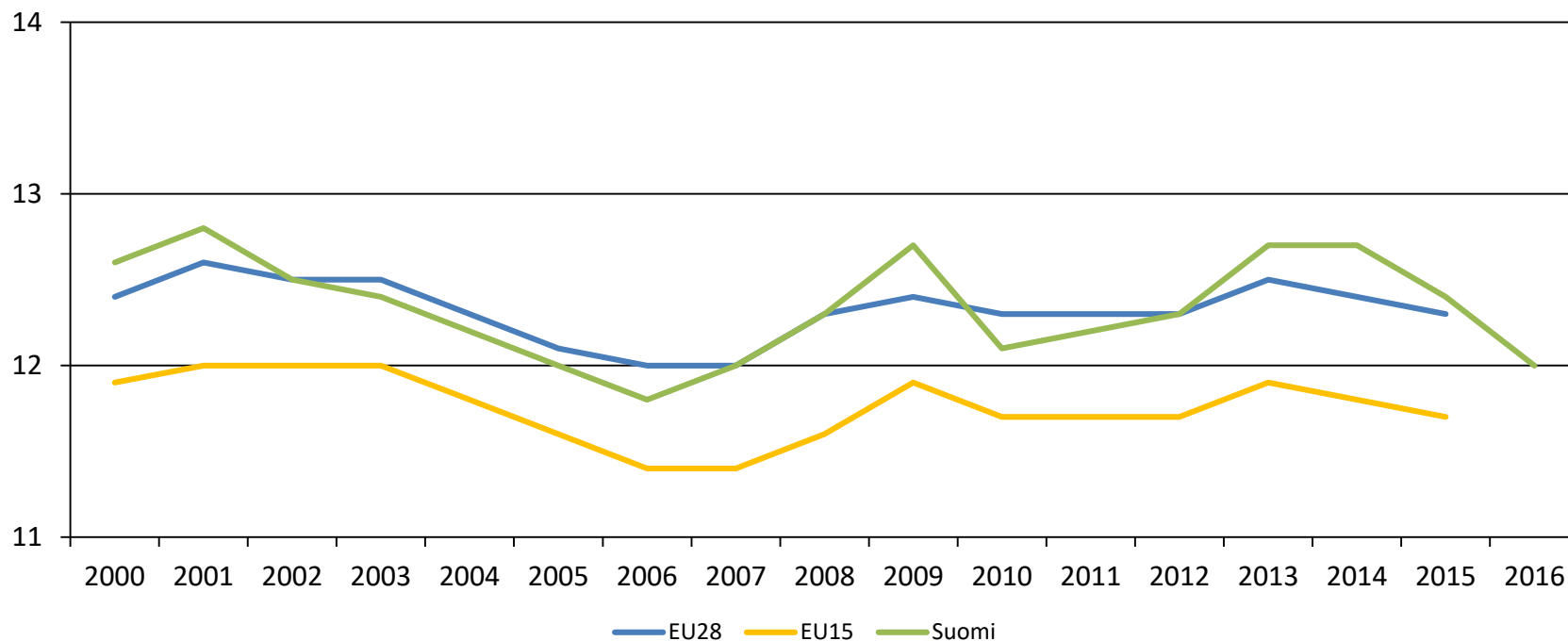
Ruoan kuluttajahintojen nousu maittain 2006-2016, %

Lähde:
Eurostat, ruoan ja alkoholittomien juomien kuluttajahintaindeksi (HICP, food and non-alcoholic beverages), 2015=100

Elintarvikkeiden osuus yksityisestä kulutuksesta on lähellä Euroopan keskitasoa

Elintarvikkeiden kulutuksen osuus kokonaiskulutuksesta, %

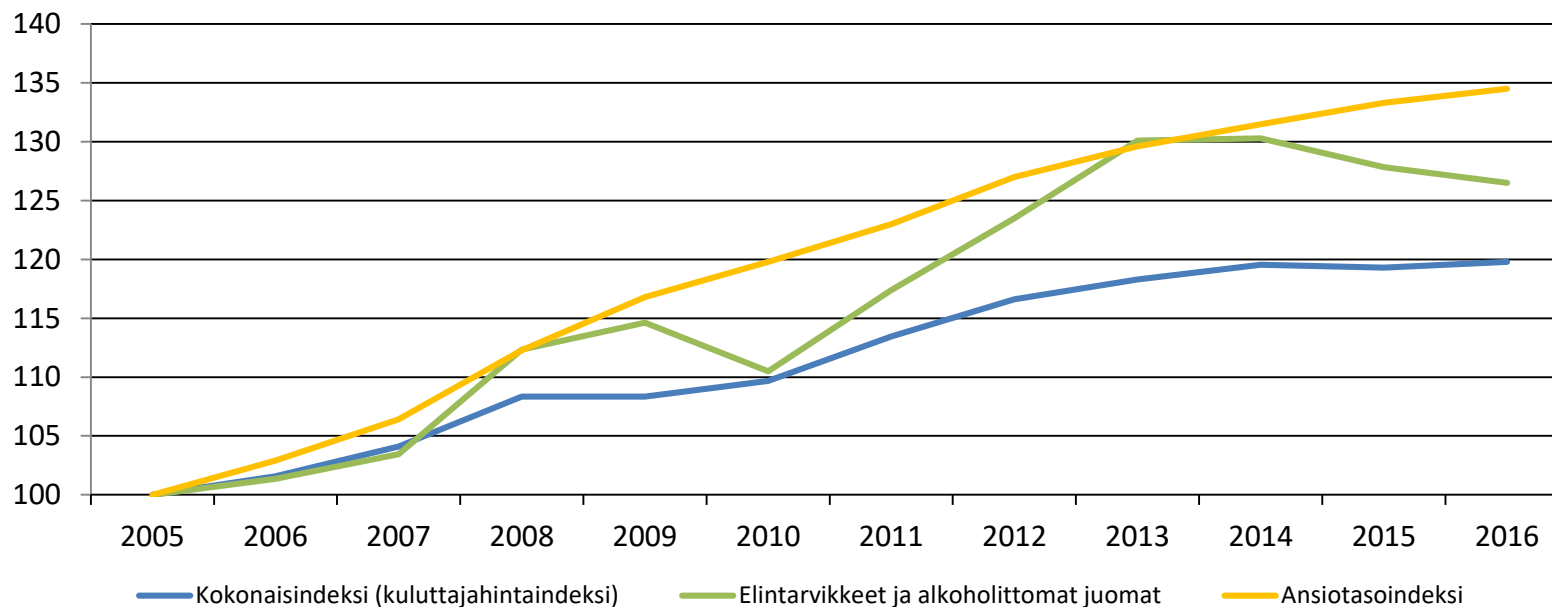
*2016 vuodelta ei vielä saatavilla EU28 ja EU15 arvoja

Lähde: Eurostat: Final consumption expenditure of households by consumption purpose, COICOP Food and non-alcoholic beverages.

Ansiotaso on noussut elintarvikkeiden hintoja nopeammin

Ansiotasoindeksin kehitys 2005-2016

Ansiotasoindeksin kehitys suhteessa kokonaisindeksiin ja elintarvikeindeksiin
2005=100

Lähde:

Tilastokeskus: Ansiotasoindeksi (2005=100), sektorit, palkkausmuodot ja sukupuolet yhteensä.

Tilastokeskus: Ketjutettu kuluttajahintaindeksistä 2005 ja 2010. Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat laskettu pääryhmästä '01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat'.